

Lausunto Kokkolan sataman laajennushankkeen YVA-selostuksesta

Rakennus- ja ympäristölautakunta 26.06.2024 § 100
201/11.00.03/2023

Valmistelija Kaupunkilupapäällikkö Juhani Hannila

Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus (yhteysviranomainen) pyytää Kokkolan kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen lausuntoa Kokkolan Sataman laatimasta ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta, joka koskee sataman laajentamista. Lausunto tulee antaa 14.7.2024 mennessä.

YVA-vaihtoehdot

Sataman laajennus käsittää uusien laiturien, varastokenttien ja liikenneyhteyksien rakentamista ja maatyttöjä sekä ruoppauksia. Merkittävältä osin täydyttä on tarkoitus hyödyntää teollisuuden sivuvirtoina syntyvä hyödyntämiskelpoisia materiaaleja, ruoppausmassoja ja ylijäämämaa-aineksia korvaamaan neitseellisiä maa-aineksia. YVA-vaihtoehtoja on kolme:

VE 0+: Hankkeessa toteutetaan vain jo ympäristö- ja vesiluvan luvan saaneet ja keskeneräiset laiturirakenteet. Satamakenttien täyttötarve on noin 1,1 milj. m³ ja sataman kauttakulkukapasiteetti nousisi 7 miljoonaan tonniin vuodessa. Uutta satamakenttä/laiturialaa syntyy noin 22 ha.

VE 1: Laiturien ja satamakenttien laajennus, kehittäminen, jolloin täyttötarve on 5,3 miljoonaa kuutiometriä ja sataman kautta kulkevia tuotemääriä voidaan nostaa 10 miljoonaan tonniin asti. Uutta satamakenttä/laituripinta-alaa syntyy noin 78 ha.

VE2: laiturien ja satamatoimintojen kehittäminen koko sataman alueella täysimääräisinä, jolloin täyttötarve on 10,3 miljoonaa kuutiometriä ja sataman kautta kulkevia tuotemääriä voidaan nostaa 20 miljoonaan tonniin asti. Uutta satamakenttä/laituripinta-alaa syntyy noin 130 ha.

Rakennus- ja ympäristölautakunta antoi lausunnon hankkeen YVA-ohjelmasta 22.2.2023 § 38. Yhteenvedo RYL:n ja kaupunginhallituksen antamaita lausunnoista on liitteenä A.

LIITE A Yhteenvedo RYL:n YVA-ohjelmalausunnosta

Yhteysviranomainen on lausuntojen perusteella ja oman näkemyksensä mukaan ohjannut laadittavaa selostusta YVA-ohjelmasta antamallaan lausunnolla.

Tiivistelmä YVA-selostuksen johtopäätöksistä ja lieventävistä toimenpiteistä on liitteenä B

LIITE B Tiivistelmä YVA-selostuksesta

YVA-selostus kokonaisuudessaan on luettavissa osoitteessa <https://www.ymparisto.fi/fi/osallistu-ja-vaikuta/ymparistovaikutusten-arviointi/kokkolan-sataman-laajennus-kokkola>

Ehdotus lausunnoksi

YVA-selostus on laadittu riittävässä laajuudessa huomioiden rakennus- ja ympäristölautakunnan ja kaupunginhallituksen lausunnoissaan edellyttämät selvitettävät asiat ja yhteysviranomaisen YVA-ohjelmasta antamassa lausunnossa edellyttämät lisäselvitykset.

Suuuria kysymysmerkkejä jää edelleen hyödynnettävien teollisuuden sivuvirtamateriaalien ja jätemateriaalien käyttöön täytöissä ja niiden vesistövaikutuksista. Sivukiven ja teollisuuden sivuvirtamateriaalien käyttö korvaa neitseellisten kiviainesten käyttöä ja vähentää mm. kujelusmatkoja, mille on laskettavissa taloudellinen hyöty. Täytöistä mahdollisesti aiheutuvien vesistö päästöjen ja haitta-aineiden liukenemisen osalta tarvitaan kuitenkin lisäselvityksiä, jotta haitalliset ympäristövaikutukset merialueeseen ovat tunnistettavissa ja hallittavissa. Laajimmassa laajennusvaihtoehdossa jätemateriaalin, ruoppausmassojen ja sivukiven ym. uusiokäytettävien aineiden määrä on yli 15 miljoonaa tonnia. Em. neitseellisiä materiaaleja korvaavien jäte- ym. aineiden sijoituskohteet, täyttömäärät ja kapselointi- ja stabilointitarpeet ratkaistaan ympäristö- ja vesiluvissa.

Ykspihlajan teollisuusalueen muiden vireillä olevien hankkeiden ja olemassa olevien laitosten yhteisvaikutukset ympäristöön, terveyteen ja viihtyvyyteen jäävät ohuesti selvitettyksi. Tämä on kuitenkin yksittäisten YVA-hankkeiden ongelma yleisesti. Merialueen virtausmalli on päivitetty vastaamaan tämän hankkeen aiheuttamia rantaviivan muutoksia, joka mahdollistaa vesialueen tilan osalta jatkossa myös yhteisvaikutusten laajemman arvioinnin.

Johtava ympäristötarkastaja

Rakennus- ja ympäristölautakunta päättää antaa yhteysviranomaiselle Kokkolan sataman laajennuksen YVA-selostuksesta edellä ehdotetun lausunnon.

Käsittely

Nina Kujala ilmoitti olevansa esteellinen (HL 28 §, yhteisöjäävi) ja poistui kokouksesta päätöksenteon ajaksi.

Päätös

Rakennus- ja ympäristölautakunta hyväksyi päätösesityksen.